

УТВЕРДЖЕННЯ БІЛЬШОВИЦЬКОГО ТОТАЛІТАРНОГО РЕЖИМУ В УКРАЇНІ (частина 1)

Радянська модернізація

- політика партійно-радянського керівництва кінця 1920 – 1930-х років
- утвердження радянської соціалістичної моделі розвитку та встановлення цілковитого контролю держави над суспільством – суть радянської модернізації: ліквідація радянською владою ринкових відносин і приватної власності, форсована (соціалістична) індустріалізація, суцільна (насильницька) колективізація, п'ятирічки, соціалістичні змагання, масові репресії, культ особи (звеличення шляхом пропаганди і репресій заслуг особи, яка обіймає найвищу посаду в політичній ієрархії) та будівництво соціалізму
- хлібозаготівельні кризи – привід до політики радянської модернізації
- неготовність СРСР до війни з капіталістичними державами – причина політики радянської модернізації
- відставання СРСР від передових капіталістичних держав – причина політики радянської модернізації
- всеохоплюючий політико-ідеологічний контроль держави над усіма сферами життя суспільства – мета політики радянської модернізації
- розбудова та модернізація промисловості – мета політики радянської модернізації
- згорання нової економічної політики – наслідок політики радянської модернізації
- остаточне завершення націоналізації промисловості – наслідок політики радянської модернізації
- одержавлення економіки, її мілітаризація та бюрократизація, використання примусової праці – наслідок політики радянської модернізації
- закладення основ централізованої (вертикальної), директивно-планової економіки – наслідок політики радянської модернізації
- стрімка індустріалізація УСРР – наслідок політики радянської модернізації
- панування однопартійної системи, зрощування партійного та державного апаратів – наслідок політики радянської модернізації
- остаточна втрата УСРР економічної самостійності – наслідок політики радянської модернізації
- «техніка вирішує все» – висловлювання Сталіна щодо політики радянської модернізації

УТВЕРДЖЕННЯ БІЛЬШОВИЦЬКОГО ТОТАЛІТАРНОГО РЕЖИМУ В УКРАЇНІ (частина 1)

1928/1929 – 1932 ПЕРША П'ЯТИРІЧКА

- *перший централізований, директивно-плановий метод планування розвитку СРСР на термін 5 років*
- *початок форсованої (соціалістичної) індустріалізації*
- *початок суцільної (насильницької) колективізації*
- *дострокове виконання планів першої п'ятирічки (за 4 роки)*
- *виконання насправді планів першої п'ятирічки протягом десятиліть*
- *зародження соціалістичних змагань (форма стимулювання трудового ентузіазму робітників неекономічними методами, що мала за мету збільшення виробництва товарів)*
- *впровадження карткової системи*
- *поява нових підприємств (Дніпрогес)*

1928 СУДОВИЙ ПРОЦЕС У ШАХТИНСЬКІЙ СПРАВІ

- *перший сфабрикований політичний судовий процес над «шкідниками» (пропагандистське та юридичне поняття в СРСР, що означало державний злочин і стояло нарівні з іншими злочинами як саботаж (навмисний зрив роботи), диверсія чи шпигунство), який викривав вигадану антирадянську діяльність інженерів у кам'яновугільній промисловості Донеччини*
- *проведення судового процесу в місті Москва (столиці СРСР)*
- *початок масових репресій – наслідок Шахтинської справи*
- *«класова боротьба в країні буде загострюватися по мірі її просування до соціалізму» – висловлювання Сталіна щодо Шахтинської справи*

1929 ПОЧАТОК НАСИЛЬНИЦЬКОЇ КОЛЕКТИВІЗАЦІЇ

- *використання ресурсів сільського господарства для проведення форсованої індустріалізації та хлібозаготівельні кризи – причина суцільної колективізації*
- *утвердження цілковитого контролю держави над сільськогосподарським виробництвом та економічної залежності селян від держави (соціалістична перебудова села) – мета суцільної колективізації*

УТВЕРДЖЕННЯ БІЛЬШОВИЦЬКОГО ТОТАЛІТАРНОГО РЕЖИМУ В УКРАЇНІ (частина 1)

- примусовий вступ селян-одноосібників до колгоспів
- запровадження паспортної системи (адміністративна прив'язка селян до колгоспів через запровадження внутрішніх паспортів для населення міст)
- Голодомор в Україні – наслідок суцільної колективізації
- масове створення колгоспів шляхом примусового усупільнення землі, реманенту та худоби – наслідок суцільної колективізації
- розкуркулення (примусове відчуження майна у заможних селян), що реалізовувалося шляхом депортації до Сибіру чи фізичного знищення – наслідок суцільної колективізації
- остаточна ліквідація приватної власності на селі – наслідок суцільної колективізації
- утвердження директивно-планової моделі економіки на селі – наслідок суцільної колективізації
- створення моторно-тракторних станцій (МТС) для вирішення проблеми модернізації сільськогосподарського виробництва – наслідок суцільної колективізації
- введення трудовнів у колгоспах – наслідок суцільної колективізації
- зниження продуктивності праці – наслідок суцільної колективізації
- погіршення матеріального становища селян – наслідок суцільної колективізації

Початок форсованої індустріалізації

- створення радянським керівництвом великого машинного виробництва у галузі важкої промисловості пришвидшеними темпами шляхом виконання економічно необґрунтованих планів
- продаж колгоспного зерна, нафти, лісу тощо за кордон – джерело форсованої індустріалізації
- праця в'язнів – джерело форсованої індустріалізації
- соціалістичні змагання – джерело форсованої індустріалізації
- внутрішні примусові державні позики – джерело форсованої індустріалізації
- доходи державного сектору економіки – джерело форсованої індустріалізації
- здійснення форсованої індустріалізації відповідно до п'ятирічок
- високі темпи розвитку важкої промисловості за рахунок інших галузей промисловості
- нерівномірність процесу індустріалізації промисловому потенціалу України

УТВЕРДЖЕННЯ БІЛЬШОВИЦЬКОГО ТОТАЛІТАРНОГО РЕЖИМУ В УКРАЇНІ (частина 1)

- *низька якість продукції та рівня життя робітників*
- *дефіцит на товари повсякденного попиту*
- *домінування важкої промисловості (промисловості групи "А", виробництва засобів виробництва) над виробництвом товарів народного споживання – наслідок форсованої індустріалізації*
- *швидка індустріалізація УСРР – наслідок форсованої індустріалізації*
- *перетворення УСРР з аграрно-індустріальної в індустріально-аграрну державу – наслідок форсованої індустріалізації*
- *перетворення УСРР на промислову та індустріальну базу СРСР – наслідок форсованої індустріалізації*
- *поява у промисловому комплексі УСРР нових галузей – наслідок форсованої індустріалізації*
- *зростання чисельності робітників – наслідок форсованої індустріалізації*
- *посилення процесу урбанізації – наслідок форсованої індустріалізації*
- *перенасичення УСРР шкідливими підприємствами та погіршення екологічної ситуації – наслідок форсованої індустріалізації*

1930 СУДОВИЙ ПРОЦЕС У СПРАВІ СПІЛКИ ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ (СВУ)

- *перший сфабрикований політичний судовий процес, який викривав вигадану антирадянську діяльність української наукової та релігійної інтелігенції*
- *дискредитація (умисні дії, спрямовані на підриг авторитету та довіри) та обґрунтування масових переслідувань провідних діячів української культури та громадського життя – мета процесу у справі СВУ*
- *стимулювання ворожнечі між прихильниками та опонентами українізації – мета процесу у справі СВУ*
- *розгортання нової хвилі русифікації – мета процесу у справі СВУ*
- *проведення судового процесу в місті Харків (столиці УСРР)*
- *звинувачення української інтелігенції у підригній діяльності на користь Польщі*
- *початок масових репресій проти української інтелігенції – наслідок справи СВУ*
- *фізичне знищення та нейтралізація потенційних противників тоталітарного режиму (Єфремов) – наслідок справи СВУ*

УТВЕРДЖЕННЯ БІЛЬШОВИЦЬКОГО ТОТАЛІТАРНОГО РЕЖИМУ В УКРАЇНІ (частина 1)

Ліквідація Української автокефальної православної церкви

- фізичне знищення церковних діячів УАПЦ (Липківський)
- знищення більшовиками УАПЦ на території УСРР

1932 – 1933 ГОЛОДОМОР В УКРАЇНІ

- акт геноциду (знищення народу чи групи населення за національними чи релігійними ознаками) українського народу, організований СРСР на чолі зі Сталіним
- злочинна політика партії більшовиків – причина Голодомору
- проведення суцільної колективізації – причина Голодомору
- знищення українського народу – мета Голодомору
- заперечення радянською владою масового голоду
- діяльність надзвичайної хлібозаготівельної комісії в УСРР на чолі з Молотовим
- постанова "Про охорону майна державних підприємств, колгоспів..." (закон про 5 колосків)
- поширення масового голоду в центральних регіонах України – наслідок Голодомору
- поява "чорних дошок" (адміністративно-репресивний засіб колективного покарання селян України під час Голодомору, що реалізовувався шляхом збройної блокади сіл, вивезенням всіх продовольчих запасів та заборобою їх постачання) – наслідок Голодомору
- ураження людської свідомості та руйнація історичної пам'яті – наслідок Голодомору
- національно-демографічні зміни – наслідок Голодомору
- придушення опору суцільній (насильницькій) колективізації – наслідок Голодомору
- утвердження колгоспного ладу на селі – наслідок Голодомору